

2 OBSAH

1 ÚVOD	5
1.2 Poslání knihy	6
2 OBSAH	7
3 ETOLOGIE	13
4 ZOOTERAPIE	27
4.1 Historický vývoj zooterapie a její současný stav	27
4.2 Terminologie v zooterapii	30
4.2.1. Deset základních kritérií pro definice zooterapie	30
4.2.2. Definice dle zvířecího druhu	31
4.2.3. Definice typů zooterapie dle metody.....	32
4.2.4. Definice forem zooterapie.....	36
4.2.5. Kombinované a návazné činnosti	37
4.3 Pozitivní zooterapie	38
4.4 Zastřešující organizace v zooterapii	44
4.4.1 International Association of Human-Animal Interaction Organizations (IAHAIO).....	44
4.4.2 Delta Society.....	44
4.4.3 Asociace zastánců odpovědného vztahu k malým zvířatům (AOVZ)....	45
4.4.4 Canisterapeutická asociace (CTA).....	45
4.4.5 European Society for Animal Assisted Therapy (ESAAT)	46
4.4.6 Česká hiporehabilitační společnost (ČHS).....	46
4.5 Legislativní úprava týkající se praktikování zooterapie.....	47
4.6 Citovaná literatura.....	50
4.7 Související literatura	52
5 CANISTERAPIE	54
5.1 Etologie psa	54
5.2 Canisterapie – terminologie	60
5.3 Účastníci canisterapie	61
5.4 Plemena psů využívaná pro canisterapii, výběr vhodných psů	65
5.5 Příprava canisterapeutického týmu na praktikování canisterapie, výběr vhodného nasazení	68

5.6	Metodika canisterapie	72
5.6.1	Organizace canisterapie.....	72
5.6.2	Podmínky, pravidla a předpoklady praktikování canisterapie	74
5.6.3	Indikace a cíle canisterapie	77
5.6.4	Formy canisterapie.....	81
5.6.4.1	Individuální canisterapie	81
5.6.4.2	Skupinová canisterapie	81
5.6.4.3	Návštěvní program.....	84
5.6.4.4	Jednorázové canisterapeutické a kynologické aktivity	99
5.6.4.5	Pobytový program.....	99
5.6.4.6	Rezidentní forma	107
5.6.4.7	Krizová intervence.....	109
5.7	Canisterapie jako podpůrná rehabilitační metoda	112
5.7.1	Stručný vývoj canisterapie v ČR	112
5.8	Využití psa ve zdravotně sociální oblasti	114
5.8.1	Psi servisní	115
5.8.2	Psi canisterapeutičtí	116
5.8.3	Psi diagnostičtí	117
5.8.4	Psi záchranářští.....	117
5.9	Veterinární péče o canisterapeutického psa	125
5.10	Praktická canisterapie	129
5.10.1	Canisterapie v dětském věku a vliv psa na vývoj dítěte	129
5.10.2	Canisterapie v ústavním zařízení pro děti.....	133
5.10.3	Canisterapie u seniorů žijících v domově důchodců	135
5.10.4	Canisterapie v dětské psychiatrii.....	140
5.10.5	Canisterapie a autismus.....	143
5.10.6	Canisterapie u klienta s hyperkinetickým syndromem	150
5.10.7	Využití canisterapie při epilepsii.....	155
5.10.8	Canisterapie u klienta s mentálním postižením	160
5.10.9	Canisterapie u klienta se zrakovým postižením	163
5.10.10	Canisterapie u klienta se sluchovým postižením, využití canisterapie v logopedii	165
5.10.11	Canisterapie u klienta s elektivním mutismem – kazuistika	169
5.10.12	Canisterapie u klienta s tělesným postižením	172
5.10.13	Canisterapie u klienta s vícečetným, kombinovaným postižením ...	174
5.11	Metodicky popsané postupy a konkrétní canisterapeutické aktivity (techniky)	177
5.11.1	Polohování.....	177
5.11.2	Odbourání strachu ze psů – možné postupy	182
5.11.3	Cílené canisterapeutické aktivity (techniky).....	184
5.12	Působení canisterapie	192
5.12.1	Podpora tělesných potřeb a dovedností, fyzické a fyziologické účinky.....	193

5.12.2	Podpora psychických potřeb a dovedností, psychické účinky.....	194
5.12.3	Podpora sociálních potřeb a dovedností, sociální účinky.....	195
5.13	Evaluace a objektivizace výsledků v canisterapii.....	198
5.14	Informační zdroje v canisterapii.....	200
5.15	Citovaná literatura.....	201
5.16	Související literatura.....	211
6	HIPOREHABILITACE	213
6.1	Etologie koně	213
6.2	Terminologie	215
6.3	Historický vývoj.....	216
6.3.1	Symbolika koně a jeho význam v psychologické rovině	216
6.3.2	Poselství mýtů	218
6.3.3	Historie využití koně pro terapii	220
6.4	Členění hiporehabilitace	222
6.4.1	Hipoterapie v systému rehabilitace	222
6.4.2	Léčebně pedagogicko-psychologické ježdění	222
6.4.3	Parajezdectví	229
6.5	Účastníci procesu hiporehabilitace	232
6.5.1	Hipoterapie	232
6.5.2	Léčebně pedagogické ježdění (LPPJ).....	234
6.5.3	Paradrezura, paravoltíž	235
6.6	Plemena koní využívaná pro hiporehabilitaci, výběr vhodného koně	236
6.6.1	Plemena koní užívaných při hipoterapii.....	237
6.7	Metodika hiporehabilitace	239
6.7.1	Indikace a cíle stanovené v hiporehabilitaci.....	239
6.7.2	Způsoby práce při hipoterapii.....	241
6.7.3	Ekonomické aspekty hipoterapie	243
6.7.4	Hipoterapeutické středisko.....	244
6.7.5	Nejčastější problémy v hipoterapeutické praxi	245
6.7.6	Bezpečnost práce při hipoterapii.....	245
6.7.7	Nástin právní problematiky provozu hipoterapie	246
6.8	Praktická hiporehabilitace – hiporehabilitace u jednotlivých skupin klientů	247
6.8.1	Dětská mozková obrna (DMO)	247
6.8.2	Vadné držení těla.....	249
6.8.3	Roztroušená skleróza	250
6.8.4	Skolióza.....	250
6.8.5	Poruchy kyčlí	251
6.8.6	Stavy po úrazech páteře.....	251

6.9	Využití postupů přirozeného partnerství člověka a koně (horsmanship) v psychoterapii	252
6.9.1	Co to je horsmanship.....	252
6.9.2	Uplatnění horsmanship v psychoterapii	254
6.9.3	Klientela	256
6.10	Citovaná literatura	258
7	FELINOTERAPIE.....	259
7.1	Etologie kočky	259
7.2	Felinoterapie, návštěvní služba	263
7.2.1	Felinoterapie v České republice	263
7.3	Účastníci felinoterapie	264
7.4	Plemena koček využívaná pro felinoterapii	265
7.5	Výběr koček pro návštěvní službu.....	268
7.6	Metodika felinoterapie	269
7.6.1	Podmínky, pravidla a předpoklady praktikování felinoterapie.....	269
7.6.2	Indikace a cíle stanovované ve felinoterapii	272
7.6.3	Formy felinoterapie a konkrétní aktivity ve felinoterapii	272
7.6.3.1	Návštěvní služba	272
7.6.3.2	Loutkové pohádky se živými zvířaty	273
7.6.3.3	Dočasné umístění kočky v cílovém zařízení	275
7.7	Psychologické a zdravotně sociální aspekty felinoterapie	276
7.7.1	Význam u seniorů.....	276
7.7.2	Význam u dětí.....	276
7.7.3	Význam u vedoucího (člena) návštěvního týmu.....	277
7.7.4	Význam u zvířete.....	277
7.8	Informační zdroje ve felinoterapii	278
7.9	Citovaná literatura.....	279
7.10	Související literatura.....	280
8	VYUŽITÍ DALŠÍCH ZVÍŘECÍCH DRUHŮ V ZOOTERAPII.....	281
8.1	Úvod do problematiky	281
8.2	Papoušci - ornitoterapie	282
8.2.1	Úvod.....	282
8.2.2	Inteligence a schopnosti papoušků – vytvoření pouta s člověkem.....	282
8.2.3	Ornitoterapie – pozitivní vliv papoušků na lidskou psychiku	284
8.2.4	Praktická terapie pomocí papoušků	285
8.2.5	Papoušci vhodní pro ornitoterapii	286
8.2.6	Metodika ornitoterapie	287
8.2.7	Výklad některých znaků ptačího chování	288
8.2.8	Závěr	289

8.3	Delfinoterapie.....	290
8.4	Malá zvířata	292
8.4.1	Králík	292
8.4.2	Morče.....	295
8.4.3	Činčila	296
8.4.4	Ostatní hlodavci	297
8.4.5	Fretka.....	298
8.5	Ovce a kozy.....	299
8.6	Poštovní holub.....	304
8.7	Farmingterapie, farming therapy – „terapie prací na farmě“.....	305
8.8	Citovaná literatura.....	306
8.9	Související zdroje.....	307
9	PROPOJENÍ (KOMBINACE) VYUŽITÍ RŮZNÝCH DRUHŮ ZVÍŘAT.....	308
9.1	Citovaná literatura.....	310
	SLOVNÍK POJMŮ A ZKRATEK.....	311
	Slovník pojmů	311
	Slovník zkratk	312
	PŘÍLOHY.....	313
	Metodika aktivit se psem jako součást ucelené rehabilitace	313
	Etický kodex canisterapeutického týmu CTA.....	322
	AUTOŘI MONOGRAFIE.....	330